

**UCHWAŁA NR III/38/18
RADY GMINY CHEŁMNO**

z dnia 27 grudnia 2018 r.

**w sprawie w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów
Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2019 rok.**

Na podstawie art. 4¹ ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 2137), art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 1030; zm.: Dz. U. z 2018 r. poz. 1490 i poz. 1669) oraz w związku z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 4 sierpnia 2016 r. w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2016 – 2020 (Dz. U. 2016 poz.1492) Rada Gminy uchwała, co następuje:

§ 1. Uchwała się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2019 rok stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Chełmno.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2019 roku i podlega ogłoszeniu w sposób zwyczajowo przyjęty.

Przewodniczący Rady

inż. Mieczysław Urbański

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2019.

Akty prawne oraz inne źródła
wykorzystane podczas tworzenia programu:

1. Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2018 poz. 2137).
2. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 4 sierpnia 2016 r. w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2016 – 2020 (Dz. U. 2016 poz.1492) - Część VI. Załącznika do rozporządzenia: „Wykaz zadań służących realizacji celu operacyjnego 2: Profilaktyki i rozwiązywanie problemów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych, uzależnieniami behawioralnymi i innymi zachowaniami ryzykownymi”.
3. „Rekomendacje do realizowania i finansowania gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych w 2019 roku”.
4. Ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2018 poz. 1030,1490,1669).
5. Roczne „Sprawozdanie z działalności samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych (PARPA-G1)”.
6. Roczne „Sprawozdanie z realizacji gminnego programu przeciwdziałania narkomanii” (dla Urzędu Marszałkowskiego w Toruniu).
7. Dane zawarte w diagnozach szkolnych programów profilaktyczno - wychowawczych.

Wprowadzenie.

Alkohol jest tak zakorzeniony w polskiej tradycji, że żadna uroczystość, nie tylko rodzinna, ale również formalna, zawodowa nie jest w stanie zaistnieć bez niego. Na porządku dziennym są również zabawy, na których młodzież pije piwo czy inne alkohole. Spotkania bezalkoholowe są praktycznie nieznanymi w wielu społecznościach. Zresztą w Polsce picie piwa staje się powoli wyrazem nowoczesności, zdrowego podejścia do życia. Pojawiające się na rynku nowe produkty, w coraz znaczącym stopniu nastawiły się na zaspokojenie wąskich indywidualnych potrzeb. Na rynku pojawiła się nieporównanie większa ilość taniego alkoholu. Na wzrost spożycia alkoholu wpłynął rozwój przemysłu opakowań oraz opanowanie nowych sposobów przedłużania

trwałości produktów. Obecność napojów alkoholowych na półkach wielkich sklepów samoobsługowych obok innych artykułów spożywczych, zmieniła sposób jego postrzegania. Zakup tego trunku, który jeszcze do niedawna był domeną mężczyzn, obecnie jest dokonywany bez skrępowania przez kobiety wraz z innymi sprawunkami, w sposób naturalny, nie budzący zdziwienia. Różnorodność opakowań, nazw, atrakcyjne nalepki, kształty butelek zaznaczają obecność alkoholu wśród innych towarów zalegających półki supermarketów i przyzwyczajają nowych konsumentów, w tym również młodzież. Piwo i napoje orzeźwiające sprzedawane są ostatnio w takich samych, pod względem kształtu i wielkości puszkach. Wygodny atrakcyjny sposób otwierania puszek pobudził konsumpcję piwa poza klasycznymi lokalami gastronomicznymi. Natomiast zastąpienie korków nakrętkami ułatwiło otwieranie butelek.

Nastąpił zanik więzi społecznych, a stosunki międzyludzkie uległy depersonalizacji. Bezpośrednie kontakty osobowe zastąpione zostały przez środki masowego przekazu. Człowiek stał się anonimowym, co spowodowało u niego wzrost napięcia, poczucie samotności i zagubienia. Picie przestało być czynnością typowo męską, związaną z tradycją, przyzwyczajeniami, stało się czymś bardziej codziennym i naturalnym. Pomnożyła się liczba okazji do picia, którą stało się chociażby zaproszenie kobiety na drinka.

Po prawo do alkoholu sięgnęła również młodzież. Przyczyną pijaństwa wśród młodej generacji często staje się nuda, zwłaszcza w środowisku wiejskim, gdzie młodzież ma utrudniony dostęp do wszelkich placówek kulturowych typu: kino, kluby, świetlice, teatr. Jedynym miejscem, gdzie spotyka się młodzież wiejska latem jest teren wokół sklepu spożywczego, który jest zawsze zaopatrzone w piwo i różnego rodzaju alkohole. Zimowe popołudnia młodzież spędza w zadaszonych przystankach. Nielicznej młodzieży zdarza się zorganizować wyjazd, np.: do kina na ciekawy film.

Ogromne zmiany zaszły również w rodzinie polskiej. Wielopokoleniowa rodzina tradycyjna została wyparta przez małą, dwupokoleniową rodzinę, składającą się z rodziców i dzieci, a coraz częściej jednego dziecka. Osłabienie lub brak więzi sąsiedzkich, rodzinnych – w ramach szerszych struktur pokrewieństwa, przyniosło zanik kontroli społecznej i spowodowało poczucie osamotnienia, izolacji. Poszukując autentycznych, bezpośrednich kontaktów, młodzi sięgają po alkohol. Napięcia i tempo towarzyszące współczesnemu życiu, zredukowane są – choć na krótko przez picie alkoholu.

Dużą rolę w rozpowszechnianiu wzorców picia odegrały środki masowego przekazu. Zdominowanie kina i telewizji przez filmy krajów zachodnich, głównie Stanów Zjednoczonych spopularyzowało na całym świecie, zachodnioeuropejskie i amerykańskie style picia alkoholu. Upowszechnia się jeden międzynarodowy wzór picia, w którym dominuje tradycja anglosaska, czyli picie piwa i rozcieńczonych napojów spirytusowych. Wzrasta też picie wina podczas posiłków.

Dzieci oraz młodzież uczą się przez naśladowanie i doświadczenie, obserwując dorosłych i przejmując te same zachowania. W niezwykle szybko zmieniającym się świecie, próbują dostosować się do życia, jakie widzą u dorosłych w domu

czy w telewizji. Nie mogąc pokonać wszystkich problemów, sięgają po alkohol. Przemiany ekonomiczne, jakie nastąpiły, spowodowały ogromne przeobrażenia także na rynku pracy. Wielu ludzi zwolnionych z pracy, a przede wszystkim młodzież kończąca szkoły ponadpodstawowe, niemająca gdzie się podziać, z nudy, braku obowiązków czy obniżonej sytuacji materialnej, braku perspektyw na poprawę, zaczęła sięgać po alkohol, by choć na trochę zapomnieć o problemach. Tym, co skutecznie pozbawia ludzi energii i poczucia kontroli nad własnym życiem jest „wyuczona bezradność”. Jest ona poddaniem się, zaprzestaniem działania, wynikającym z przekonania, że „cokolwiek zrobię, nie będzie to miało żadnego znaczenia”. Objawy syndromu „wyuczonej bezradności” często zbliżone są do depresji. Pojawiają się: obniżony nastrój, zaburzenie snu, utrata energii, obniżenie samooceny, zmniejszona zdolność myślenia i koncentracji. Przyczyną wyuczonej bezradności jest przeświadczenie osoby, że jej działania są daremne.

Różnego rodzaju, powtarzające się w życiu sytuacje (porażka, niepowodzenia, utrata kogoś lub czegoś, a szczególnie utrata pracy), mogą wytworzyć w człowieku przekonanie, że „nic nie da się zrobić”. Dlatego też, bezrobotni niejednokrotnie odrzucają i nie wykorzystują otrzymywanych ofert pracy. Jedni ludzie nie poddają się, gdy ich działania nie przynoszą efektów, a inni zachowują bierność i poddają się. Tym, co tych ludzi różni jest sposób, w jaki wyjaśniają sobie, dlaczego coś się w ich życiu wydarza. Sposób, w jaki ludzie wyjaśniają sobie pewne zdarzenia, sprawia, że albo utrwalają w sobie poczucie bezradności, albo mobilizują się do większej aktywności. Bo tak naprawdę to nieważna jest ilość problemów. Liczy się to, jak dany człowiek myśli o swoich problemach. Jeśli myśli będą optymistyczne, to pojawiające się niepowodzenia będą traktowane jako chwilowy stan, w którym należy mobilizować siły. Natomiast pesymizm powoduje, że człowiek traci siły i motywację, a porażka staje się pożywką dla wyuczonej bezradności.

Czasy współczesne charakteryzuje – niespotykana we wcześniejszych dziejach człowieka – dynamika występująca we wszystkich obszarach działalności człowieka. Przemianom ulega styl życia, jego standardy, moda. Czas przeznaczany na realizację zawodową zaczyna się zwiększać, kosztem czasu przeznaczanego dotychczas na wypoczynek i relacje z bliskimi. Na rynku bezustannie pojawiają się nowe produkty pozwalające „błyskawicznie” zaspokoić potrzebę głodu, bez niepotrzebnego tracenia coraz cenniejszego czasu na tradycyjne przygotowanie posiłku. Wyjście do kina zastępuje włączenie kina domowego, a zamiast czytania książki można skorzystać z e-booka.

Notoryczny brak czasu, napięcie towarzyszące próbom godzenia ze sobą wielu ról społecznych pełnionych w tym samym czasie przez tego samego człowieka, w wielu wypadkach bezustanny lęk przed porażką, związane są z doznawaniem coraz silniejszego napięcia, kumulującego się i coraz trudniejszego do redukcji. Współczesne przemiany zachodzące w świecie zaskakują szybkością transformacji, wymuszają trwanie w ciągłej gotowości i błyskawiczną potrzebę dostosowywania się do pełnych ambiwalencji nowych zasad pojawiających się niemal bez uprzedzenia. Poszukiwanie sposobów redukcji doświadczanych napięć stanowi zachowanie pożądane przez niemal

każdą jednostkę. Dla jednych doskonałym sposobem będzie reorganizacja dotychczasowego funkcjonowania, związana co prawda z rezygnacją z dodatkowych gratyfikacji, za cenę jednakże aktywnego wypoczynku bądź trwałych i pełnych relacji z bliskimi. Inni z kolei próbować mogą szukać innych sposobów, pozwalających na doświadczanie błyskawicznych stanów relaksacji, dowartościowanie, niekiedy zapomnienie. Do środków pozwalających na osiągnięcie tychże stanów należą wszelkie psychoaktywne medykamenty i alkohol.

Zaburzenia życia rodzinnego związane z alkoholem, w tym zjawisko przemocy w rodzinie stają się aktualnie narastającym problemem, także w naszej gminie. Uzależnienie od alkoholu członka rodziny i związane z tym nieprawidłowości w jego funkcjonowaniu wywiera negatywny wpływ na pozostałych członków rodziny, zarówno dorosłych jak i dzieci, powodując problemy zdrowotne, psychologiczne, społeczne i materialne. Dotkliwą konsekwencją życia z osobą uzależnioną może być współuzależnienie określane jako szkodliwy sposób przystosowania się utrudniający funkcjonowanie i znacząco ograniczający realistyczną ocenę sytuacji, a tym samym możliwości rozwiązania problemów, zarówno osobistych, jak i całej rodziny. U osób współuzależnionych występuje szereg chorób o podłożu psychosomatycznym, problemy emocjonalne, zaburzenia lękowe i depresyjne. Aby poradzić sobie z tego typu dolegliwościami osoby te również zaczynają nadużywać substancje psychoaktywne – leki uspokajające, nasenne czy alkohol.

Przemoc w rodzinie jest zaburzeniem najczęściej ściśle powiązaniem z używaniem alkoholu. Z punktu widzenia prawa stosowanie przemocy jest przestępstwem ściganym w naszym kraju przez prawo. Na Zazwyczaj o występowaniu przemocy mówimy, kiedy: istnieje dysproporcja sił, tzn. jedna ze stron, posiadająca przewagę fizyczną lub psychiczną nad drugą, słabszą ze stron oraz wykorzystuje tę przewagę, naruszając podstawowe prawa tej drugiej; przewaga sił używana jest z zamiarem krzywdzenia słabszej ze stron, sprawca, wykorzystując swoją przewagę, stara się podporządkować sobie ofiarę; zostają naruszone dobra osobiste osoby krzywdzonej - jest narażona na utratę godności, zdrowia czy życia, a świadomość tego trzyma ją w silnym strachu ograniczającym zdolność przeciwstawienia się i przeciwdziałania aktom przemocy.

Przemoc może występować w każdym związku, jednak badania dowodzą, że w rodzinach, w których występuje problem alkoholowy jest ona zjawiskiem stosunkowo częstym. W takich rodzinach przemoc jest szczególnie skrywaną, ponieważ obowiązują w nich „chroniące” rodzinę przed ujawnieniem jej problemów na zewnątrz trzy naczelną zasady wynikające ze współuzależnienia – „nie mów”, „nie ufaj” i „nie odczuwaj”. Dość powszechne bywa przekonanie, że picie alkoholu zwalnia od odpowiedzialności za zachowanie. Takie postrzeganie daje bliskim sprawcy argument do trwania w krzywdzącym ich związku i zarazem nadzieję, że w przypadku zaprzestania picia sprawca przestanie być agresywny. Z danych policyjnych wynika, że do aktów przemocy w około 2/3 przypadków dochodzi pod wpływem alkoholu Liczba ofiar stwierdzonej przemocy domowej jest niebagatelna. Szczególnie trudna jest sytuacja dzieci, które wychowują się w rodzinie z problemem alkoholowym. Życie

w takiej rodzinie zakłóca prawidłowy rozwój dziecka – emocjonalny, poznawczy i społeczny. Dzieci te doświadczają wielu trudnych dla siebie sytuacji zagrażających ich bezpieczeństwu i zdrowiu (np. przemoc). Doświadczanie ciągłego stresu niszcząco wpływa na rozwój fizyczny dziecka. Mają one trudności w dostosowaniu się do środowiska, w którym żyją, czują się gorsze, mniej wartościowe, nie potrafią zaufać i nawiązywać właściwych relacji z innymi. W rodzinie dysfunkcyjnej występuje brak prawidłowych wzorców, norm i systemu wartości, jakie dzieci powinny nabywać w procesie socjalizacji. Część z nich wynosi z domu rodzinnego utrwalone schematy zachowań i reakcji emocjonalnych, które później w znaczącym stopniu zakłócają ich funkcjonowanie w dorosłości. Powrót do stabilności takiego dziecka wymaga długotrwałych interwencji psychoterapeutycznych.

Kolejnym problemem jest naruszenie prawa przez osoby będące pod wpływem alkoholu, w tym kierowanie pojazdem pod wpływem alkoholu. Bardzo często używanie alkoholu związane jest z przestępczością. Wyraźnie potwierdzają to policyjne statystyki. Zgromadzone dane potwierdzają również związek między alkoholem a wypadkami drogowymi. Najlicniejszą grupę nietrzeźwych sprawców wypadków stanowili kierujący pojazdami. W grupie nietrzeźwych kierujących największe zagrożenie bezpieczeństwa stanowili kierujący samochodami osobowymi. Następną grupą nietrzeźwych użytkowników stwarzającą zagrożenie są rowerzyści.

Nadużywanie alkoholu, jak i uzależnienie od jego spożywania, implikuje szereg szkód zarówno dla jednostki korzystającej z jego właściwości, jak i osób żyjących w otoczeniu osoby patologicznie pijącej. Wszelkie działania redukujące tego typu szkody i zapobiegające powstawaniu i mnożeniu się problemów alkoholowych stanowią niezbędną aktywność dla przywrócenia równowagi zdrowotnej wszystkim osobom uwikłanych w uzależnienie jednostki oraz przywrócenia tejże do powrotu do prawidłowego pełnienia ról społecznych: ucznia, rodzica, pracownika, partnera, kolegi, sąsiada, obywatela itd., a przede wszystkim do realizacji zadań życiowych związanych z pełnieniem każdej z tych ról. Temu celowi służy niniejszy program oraz zaplanowane w nim działania.

Priorytety GKP i RPA oraz PN w 2019 roku:

1. udział w ogólnopolskich kampaniach profilaktyczno – edukacyjnych: „Bądźmy poszukiwaczami autorytetu”, „Reaguj na przemoc!”, „Dziadkowie – skarb w życiu dziecka”,
2. organizacja profesjonalnych warsztatów profilaktycznych dla dzieci, młodzieży i dorosłych,
3. kontynuacja działań mających na celu propagowanie w środowisku lokalnym wiedzy nt. placówek udzielających pomocy rodzinom, w których występuje problem alkoholowy,

4. kontynuacja organizacji regularnych dyżurów psychologa w szkołach,
5. poszerzenie działań z zakresu indywidualnej terapii dla rodzin zagrożonych patologią społeczną spowodowaną nadużywaniem alkoholu,
6. umożliwienie mieszkańcom gminy uzyskania łatwiejszego dostępu do materiałów z zakresu problematyki uzależnień oraz przemocy w rodzinie,
7. bardziej wnikliwe przyjrzenie się używaniu alkoholu i narkotyków przez dzieci poniżej 16 roku życia oraz podjęcie działań prewencyjnych,
8. kontynuacja działań związanych z przemocą w rodzinie - praca Zespołów Interdyscyplinarnych,
9. kontynuowanie działalności ukierunkowanej na szkoły,
10. prowadzenie dystrybucji plakatów, ulotek nt. uzależnień wśród ludności wiejskiej,
11. wzmożenie działań mających na celu utrudnienie dostępu do alkoholu dzieciom i młodzieży poniżej 18 roku życia (głównie w punktach sprzedaży),
12. prowadzenie akcji profilaktycznych skierowanych do kierowców,

Odbiorcy programu:

1. **w zakresie zapobiegania alkoholizmowi i narkomanii:** dzieci i młodzież szkół podstawowych i gimnazjów, dorośli mieszkańcy gminy, właściciele punktów sprzedaży alkoholu,
2. **w zakresie pomocy specjalistycznej:** osoby mające czynny kontakt z alkoholem i narkotykami oraz osoby współuzależnione.

Główne strategie programu:

1. Rozwijanie edukacji poprzez:
 - informowanie o problemach i szkodach oraz zachowaniach ryzykownych związanych z piciem i nadużywaniem alkoholu oraz spożywaniem narkotyków, konsekwencjach takich zachowań, a także metodach leczenia i zapobiegania szkodom zdrowotnym i społecznym w tym zakresie,
 - promocję zdrowego stylu życia, trzeźwości i abstynencji.
2. Zwiększenie dostępności oraz jakości szkolnych i środowiskowych programów profilaktycznych z uwzględnieniem programów zaadresowanych do:
 - rodziców w zakresie podnoszenia ich kompetencji wychowawczych
 - sprzedawców w zakresie odpowiedzialności prawnej i etycznej związanej z handlem alkoholem.

3. Systematyczne kontrolowanie dostępności alkoholu, w szczególności w zakresie przestrzegania zakazu sprzedaży alkoholu osobom niepełnoletnim oraz podniesienie efektywności egzekwowania prawa w przypadku naruszenia zasad obrotu napojami alkoholowymi oraz handlu poza legalną siecią punktów sprzedaży.
4. Szkolenie profesjonalistów w takich sektorach jak: edukacja, pomoc społeczna, liderzy społeczności lokalnych i środowisk samopomocowych w zakresie nowoczesnych metod rozwiązywania problemów alkoholowych i narkotykowych.
5. Zwiększanie dostępności i skuteczności programów terapeutycznych i rehabilitacyjnych dla osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków i członków ich rodzin (dorosłych i dzieci) doznających szkód z tego powodu.
6. Zwiększanie dostępności i skuteczności programów pomocy dla ofiar przemocy w rodzinie, wdrażanie programów korekcyjno-edukacyjnych dla sprawców oraz rozwijanie i doskonalenie procedur interwencji w sprawach przemocy w rodzinie.
7. Wspieranie działań podejmowanych przez organizacje pozarządowe i środowiska wzajemnej pomocy, ukierunkowanych na zapobieganie lub zmniejszanie szkód związanych z alkoholem.

I Cele programu:

- zmniejszenie szkód społecznych i psychologicznych spowodowanych nadużywaniem alkoholu i używaniem środków psychoaktywnych, szczególnie dotyczących dzieci i młodzież,
- ograniczenie spożycia napojów alkoholowych, podniesienie wieku inicjacji alkoholowej,
- zmiana obyczajów związanych z używaniem alkoholu, zwłaszcza wśród młodego pokolenia,
- ochrona dzieci i młodzieży przed inicjacją narkotykową, eksperymentowaniem z używaniem środków psychoaktywnych,
- zapobieganie powstawaniu nowych problemów alkoholowych na terenie gminy oraz zmniejszenie rozmiarów problemów już istniejących,
- zmiana postaw i postępowania członków społeczności lokalnej wobec problemów alkoholizmu i narkomanii,
- zmniejszanie rozmiarów naruszeń prawa na rynku alkoholowym,
- zwiększenie wiedzy młodzieży i dorosłych w zakresie choroby alkoholowej i narkomanii,
- promowanie postaw społecznych ważnych dla profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych,
- tworzenie bazy materialnej, organizacyjnej i merytorycznej dla realizacji programu.

II Gminne zasoby do rozwiązywania problemów alkoholowych i narkotykowych .

W zakresie leczenia choroby alkoholowej i narkomanii gmina nie dysponuje placówką stacjonarną, jednak posiada możliwości umieszczania pacjentów w placówkach współpracujących. Gmina posiada następujące zasoby służące bezpośrednio i pośrednio profilaktyce i rozwiązywaniu problemów alkoholowych, narkomanii oraz pomocy rodzinom dysfunkcyjnym:

1. Gminna Komisja Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii (zespół ds. profilaktyki, zespół interwencyjno - motywacyjny, zespół kontroli rynku).
2. Punkt Konsultacyjny (dyżury kuratora sądowego – członka GKP i RPA oraz PN).
3. Punkt Pierwszego Kontakt (dyżury instruktorów terapii i terapeutów).
4. Poradnia Psychologiczno - Pedagogiczna.
5. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej.
6. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie.
7. Komenda Powiatowa Policji.
8. Pedagog szkolny oraz grupa nauczycieli przeszkolonych w zakresie profilaktyki uzależnień dla dzieci i młodzieży.
9. Zespoły Interdyscyplinarne.

III Główne kierunki programu:

- specjalistyczna pomoc rodzinom dotkniętym następstwami nadużywania alkoholu i innych środków psychoaktywnych , w tym ofiarom przemocy,
- pomoc dzieciom osób uzależnionych od alkoholu lub narkotyków, dotkniętym następstwami nadużywania tych substancji przez rodziców w zakresie pomocy życiowej, psychologicznej i szkolnej,
- szeroka profilaktyka, w tym także poprzez sport oraz czynne uczestnictwo w życiu kulturalnym,
- przeciwdziałanie agresji w szkole i poza nią, jako ważny czynnik bezpieczeństwa w gminie.

IV Podstawowe działania:

1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i środków psychoaktywnych.

1. Realizacja ponadpodstawowej oferty dla osób uzależnionych w formie dodatkowych zajęć terapeutycznych, np. zapobiegania nawrotom picia i zażywania narkotyków, służących dalszemu zdrowiu i rehabilitacji społecznej, a także wspieranie środowisk samopomocy.
2. Działalność Punktu Konsultacyjnego i Punktu Pierwszego Kontakt w Chełmnie.
3. Współfinansowanie kosztów eksploatacji pomieszczenia przy ulicy Kamionka 3 w Chełmnie - siedziby Miejskiego Ośrodka Profilaktyki i Promocji Zdrowia.
4. Organizacja dyżurów terapeutów oraz Punktu Konsultacyjnego i Punktu Pierwszego Kontakt w Dolnych Wymiarach.
5. Kierowanie na specjalistyczne badania przeprowadzane przez biegłych sądowych: psychiatrę i psychologa, w celu ustalenia stopnia uzależnienia od alkoholu i narkotyków oraz rodzaju proponowanego leczenia.
6. Wnioskowanie do sądu o zobowiązanie do leczenia odwykowego, o wgląd w sytuację małoletnich dzieci w rodzinach alkoholików, a także powiadomienie prokuratury o występowaniu przemocy.
7. Finansowanie zajęć w ramach programu po zakończeniu leczenia stacjonarnego.
8. Finansowanie dyżurów instruktorów terapii i terapeutów w Punkcie Pierwszego Kontakt.
9. Dofinansowanie zajęć rehabilitacyjnych w trakcie obozów terapeutycznych.

2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe i narkotykowe pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.

1. Finansowanie programu terapeutycznego dla osób współuzależnionych.
2. Finansowanie kolonii socjoterapeutycznych dla dzieci z rodzin dysfunkcyjnych.
3. Przeszkolenie w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej pracowników socjalnych, GKPiRPA oraz PN, pedagogów.
4. Dofinansowanie programów edukacyjno-profilaktycznych zgodnie z zapotrzebowaniem środowiska lokalnego.
5. Współpraca z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie poprzez udział w Interdyscyplinarnych Zespołach Interwencyjnych.
6. Monitorowanie działań podejmowanych na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
7. Dofinansowanie programów profilaktyki przemocy w rodzinie.

3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w szczególności dla dzieci i młodzieży.

1. Realizacja działań profilaktycznych w szkołach podstawowych poprzez dofinansowanie programów profilaktyczno – wychowawczych w ramach statutowych działań szkół, promowanie programów i projektów autorskich.
2. Prowadzenie zajęć warsztatowych dla dzieci i młodzieży podejmujących zachowania ryzykowne w zakresie wczesnej inicjacji środami psychoaktywnymi.
3. Podejmowanie działań edukacyjnych skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych oraz działań kontrolnych i interwencyjnych, mających na celu ograniczanie dostępności napojów alkoholowych i przestrzeganie zakazu sprzedaży alkoholu osobom poniżej 18. roku życia.
4. Współpraca ze szkołami w zakresie działań edukacyjnych przeznaczonych dla rodziców, których celem jest wspieranie abstynencji dziecka i przygotowanie do podejmowania świadomych i odpowiedzialnych decyzji związanych z używaniem środków psychoaktywnych.
5. Przeprowadzenie cyklu spotkań profilaktycznych z młodzieżą na temat zagrożeń związanych ze środkami zmieniającymi świadomość i towarzyszących temu zjawisk.
6. Organizacja i finansowanie lokalnych kampanii profilaktycznych, udział w kampaniach ogólnopolskich (w miarę posiadanych środków).
7. Wspieranie działalności uczniowskich klubów sportowych, różnych form kultury fizycznej oraz innych społecznie akceptowanych rodzajów działalności związanych z propagowaniem zdrowego i abstynenckiego stylu życia.
8. Dofinansowanie szkoleń w zakresie pracy z dziećmi i młodzieżą oraz doskonalenie umiejętności prowadzenia zajęć profilaktycznych.
9. Prowadzenie akcji informacyjnych na terenie wszystkich sołectw na temat możliwości uzyskania fachowej pomocy i wsparcia.

4. Edukacja publiczna w zakresie problematyki alkoholowej i narkotykowej.

1. Tworzenie punktów informacyjnych z danymi o dostępnej ofercie pomocy na terenie gminy i powiatu w zakresie problemów alkoholowych, narkotykowych i związaną z nimi przemocą w rodzinie.
2. Włączanie się w ogólnopolskie kampanie edukacyjne dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, narkotykowych i związaną z nimi przemocą w rodzinie (w miarę posiadanych środków).
3. Produkcja i zakup materiałów edukacyjnych oraz ich dystrybucja wśród określonych grup adresatów.
4. Monitorowanie skali problemów alkoholowych i narkotykowych w środowisku lokalnym (sondaże, badania, lokalna diagnoza).
5. Organizacja szkoleń tematycznych dla różnych grup zawodowych pracujących w systemie pomocy rodzinom i osobom uzależnionym oraz w systemie przeciwdziałania przemocy.

5. Działania na rzecz przeciwdziałania nietrzeźwości kierowców.

1. Prowadzenie edukacji z wykorzystaniem materiałów informacyjnych i edukacyjnych.
2. Nawiązanie współpracy z policją w celu zwiększenia liczby kontroli kierowców pod względem trzeźwo.

6. Działania na rzecz bezpieczeństwa w miejscach publicznych.

1. Podnoszenie kompetencji zawodowych przedstawicieli służb społecznych kontaktujących się z osobami nietrzeźwymi.
2. Działania na rzecz zwiększenia bezpieczeństwa na boiskach piłkarskich poprzez współpracę z zarządzającymi obiektów oraz policją.

7. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych.

1. Wspieranie finansowe podmiotów zajmujących się rozwiązywaniem problemów alkoholowych i narkomanii oraz przeciwdziałaniem przemoc domowej.
2. Przekazywanie materiałów edukacyjnych i informacyjnych.
3. Nieodpłatne udostępnianie lokalu (np. świetlic szkolnych lub wiejskich) w celu realizacji zadań z zakresu rozwiązywania problemów alkoholowych i narkotykowych.

8. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w Ustawie o wychowaniu w trzeźwości i Ustawie o zapobieganiu narkomanii.

1. Kontynuacja kontroli przestrzegania ustaw o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi i narkomanii.
2. Kontynuacja kontroli przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwolenia na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych przez podmioty gospodarcze.
3. Wydawanie postanowień w sprawie wniosków o zezwolenie na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych.
4. Występowanie do Wójta Gminy o cofnięcie zezwolenia na sprzedaż alkoholu w przypadku stwierdzenia łamania ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałania alkoholizmowi oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.
5. Kontynuacja działań wobec osób nadużywających alkoholu i pijących w sposób szkodliwy, zamierzających do zmotywowania bądź sądowego zobowiązania tych

- osób do leczenia, kierowanie do biegłych w przedmiocie uzależnienia w celu wydania opinii.
6. Prowadzenie akcji informującej społeczność Gminy Chełmno o możliwości interwencji wobec osób nadużywających alkoholu i innych środków psychoaktywnych.
 7. Prowadzenie akcji informacyjnej dla rodziców o możliwości interwencji wobec dzieci nadużywających alkoholu i środków psychoaktywnych.

V Spodziewane efekty realizacji programu:

1. Uświadomienie zdrowotnych i świadomych skutków nadużywania alkoholu oraz spożywania narkotyków.
2. Wzrost liczby młodych osób zaangażowanych w propagowanie zachowań abstynenckich.
3. Wzrost inicjatywy społeczności lokalnej podejmowanych na rzecz zapobiegania alkoholizmowi i narkomanii, zwłaszcza wśród dzieci i młodzieży, jak również pomocy osobom uzależnionym.
4. Wzrost świadomości mieszkańców gminy o możliwości uzyskania szeroko rozumianego wsparcia.
5. Pogłębienie wiedzy o zjawisku przemocy domowej i sposobach radzenia sobie z tym problemem.
6. Zwiększenie społecznej wrażliwości i zaangażowania w sprawy przeciwdziałania przemocy domowej.
7. Zmiana stereotypów utrudniających świadczenie pomocy osobom tego wymagających.
8. Wzrost liczby osób korzystających z pomocy, poradnictwa i terapii.
9. Sformułowanie wniosków po rocznym monitoringu programu.

VI Postanowienia końcowe:

1. Zasady wynagradzania członków GKPiRPA oraz PN. Wynagrodzenia członków komisji ustala się w wysokości brutto:
 - a) za posiedzenie komisji:
 - przewodniczący komisji - 160 zł
 - sekretarz komisji - 130 zł
 - pozostali członkowie - 110 zł
 - b) za posiedzenie zespołu komisji wszyscy członkowie w wysokości po 110 zł
 - c) za dyżur w punkcie konsultacyjnym - 40 zł
2. Komisja składa sprawozdanie z działalności i realizacji programu Wójtowi Gminy do końca I kwartału za rok poprzedni.
3. Wójt Gminy Chełmno przedstawia sprawozdanie z wykonania zadań własnych określonych w *Ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi*

oraz w *Ustawie o przeciwdziałaniu narkomanii* oraz realizacji *Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii* Radzie Gminy do końca II kwartału za rok poprzedni.

4. Załącznikiem do niniejszego programu jest „Preliminarz wydatków na realizację programu w roku 2019”.

**Preliminarz wydatków
na realizację programu GKP i RPA oraz PN
w roku 2019.**

Przewidywane wpływy: 71 000,00 zł (z opłat za zezwolenia)

Lp.	Zadania w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych	Kwota w zł
I	Działania profilaktyczne (pkt. 1 – 6)	17800,00
	w tym :	
1.	realizacja programów profilaktycznych realizowanych przez szkoły	2400,00
2.	realizacja zadań o charakterze profilaktycznym w zakresie zagospodarowania czasu wolnego dzieci i młodzieży	5000,00
3.	dofinansowanie programów oraz działań w zakresie profilaktyki alkoholowej skierowanych do środowiska lokalnego	2500,00
4.	zakup materiałów edukacyjnych oraz opłata za „Błękitną Linie”	400,00
5.	organizacja w szkołach warsztatów profilaktycznych prowadzonych przez profesjonalne centra profilaktyki	3000,00
6.	terapia rodzinna	4500,00
II	Działania interwencyjne (pkt. 1 – 5)	33050,00
	w tym:	
1.	wynagrodzenia zespołów (pkt. a – c):	5400,00
	a) interwencyjno - motywacyjnego	3000,00
	b) kontroli rynku	1300,00
	c) profilaktycznego	1100,00
2.	działalność Punktu Konsultacyjnego i Punktu Pierwszego Kontakt (pkt. a – d)	15650,00
	w tym :	
	a) dyżury instruktorów i terapeutów	13000,00
	b) dyżury lekarskie	750,00
	c) dyżury kuratora sądowego (członka GKPIRPA oraz PN)	1700,00
	d) bieżące remonty pomieszczenia PPK	200,00
3.	ustalenie stopnia uzależnienia	2000,00

4.	organizacja dyżurów psychologa	10000,00
III	Funkcjonowanie GKP i RPA oraz PN (pkt. 1 – 2)	12100,00
	w tym :	
1.	wynagrodzenia członków komisji	12000,00
2.	wydatki rzeczowe	100,00
IV	Szkolenia, kursy, warsztaty, konferencje	2000,00
V	Rezerwa	150,00
	Razem (pkt. I – V) :	

Lp.	Zadania w zakresie rozwiązywania problemów narkotykowych	Kwota w zł
I	Działania profilaktyczne	800,00
	w tym :	
1.	dofinansowanie działań profilaktycznych związanych z narkomanią realizowanych w szkołach	800,00
2.	dofinansowanie lokalnych inicjatyw profilaktycznych związanych z zapobieganiem narkomanii	0,00
3.	zakup materiałów edukacyjnych i informacyjnych	0,00
II	Działalność Punktu Konsultacyjnego i Punktu Pierwszego Kontakt	4100,00
	w tym :	
	dyżury instruktorów i terapeutów	4100,00
III	Szkolenia, kursy, warsztaty, konferencje	1000,00
IV	Rezerwa	0,00
	Razem :	